

Uzasadnienie

Pismem z dnia 10 stycznia 2020 r. S. R. zawiadomił Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. o podejrzeniu popełnienia przez radcę prawnego M. R. deliktu dyscyplinarnego polegającego na braku sumiennego wykonywania czynności zawodowych z należytą starannością, braku uczciwego i rzetelnego wykonywania czynności zawodowych, niełojalnym postępowaniu wobec Skarżącego i braku jakiegokolwiek troski o dobro klienta w celu ochrony jego praw oraz braku informowania Skarżącego o przebiegu spraw i ich wyniku.

Postanowieniem z dnia 9 marca 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. radca prawny M. K. wszczęła pod sygn. akt RD 5/20 dochodzenie w sprawie możliwości popełnienia przewinień dyscyplinarnych polegających na naruszeniu postanowień art. 8, 12 ust. 1, 44 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w związku z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przez niezachowanie należytej staranności w wykonywaniu czynności zawodowych, polegających na:

1)

niełożeniu w terminie sprzeciwu od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, wydanego przez (...), w sprawie o sygn. akt: (...),

2)

nieuzupełnieniu w terminie braków formalnych wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego w sprawie prowadzonej przez (...), (...),

3)

nieinformowaniu klienta o stanie jego spraw, nieudzielaniu odpowiedzi na pytania w prowadzonych sprawach.

W okresie od 26 do 31 marca 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. zapoznał się z aktami sprawy (...) prowadzonej pod sygnaturą (...) w przedmiocie wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego.

Pismem z dnia 24 marca 2020 r. Skarżący na wezwanie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. sprecyzował zawiadomienie, wskazując datę zlecenia, podając sprawy, w których zlecił sporządzenie sprzeciwów od nakazów zapłaty i podając daty wiadomości e-mail wysłanych do radcy prawnego.

Postanowieniem z dnia 12 kwietnia 2021 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. skierował sprawę do postępowania mediacyjnego. Do zawarcia ugody nie doszło.

W dniu 9 grudnia 2021 r. S. R. został przesłuchany w charakterze pokrzywdzonego.

Postanowieniem z dnia 16 maja 2022 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. przedstawił radcy prawnemu M. R. zarzuty, że:

1)

w okresie od 17 września 2019r. do 12 listopada 2019r., w K., nie złożyła w terminie sprzeciwów od:

- nakazu zapłaty z dnia 30 sierpnia 2019r. wydanego przez (...) sygn. akt: (...);
- nakazu zapłaty z dnia 24 września 2019r. wydanego przez (...) sygn. akt: (...);

2)

w okresie od 18 listopada 2019r. do 28 listopada 2019r., w W., nie złożyła w terminie sprzeciwu od nakazu zapłaty z dnia 22 października 2019r. wydanego przez (...) sygn. akt: (...);

tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 12 ust. 1 w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym w załączniku do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego), art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przez niezachowanie należytej staranności w wykonywaniu czynności zawodowych.

3)

w okresie od 22 listopada 2019r. do 29 listopada 2019r., w K., nie uzupełniła w terminie braków formalnych wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego w sprawie prowadzonej przez (...), (...), tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 12 ust. 1 w zw. z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym w załączniku do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego), art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przez niezachowanie należytej staranności w wykonywaniu czynności zawodowych.

4)

w okresie od 29 lipca 2019r. do 3 stycznia 2020r., (...) W., nie informowała klienta o stanie jego spraw, nie udzielała odpowiedzi na pytania w prowadzonych sprawach, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 44 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym w załączniku do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego), art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przez niezachowanie należytej staranności w wykonywaniu czynności zawodowych.

5)

w okresie od 3 stycznia 2020r. do dnia wydania postanowienia, (...) W., nie rozliczyła się z klientem z pobranego wynagrodzenia w kwocie 6000 zł, tj. popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 36 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym w załączniku do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22.11.2014r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego), art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, poprzez zachowanie nierzetelne i nieuczciwe w relacjach z klientem.

6)

w okresie od 13 czerwca 2019 r. Do dnia 26 września 2019 r. (...) W. nie wystawiła faktur VAT z tytułu wpłaconego przez klienta S. R. wynagrodzenia za udzieloną pomoc prawną, co stanowi rażące naruszenie przepisów prawa noszące znamiona wykroczenia skarbowego określonego w art. 62 ust. 1 kodeksu karnego skarbowego, w związku z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych.

W dniu 27 maja 2022 r. radca prawny M. R. została przesłuchana w charakterze obwinionej. W dniu 15 lipca 2022 r. w charakterze świadka została przesłuchana K. R., małżonka Skarżącego.

W dniu 22 marca 2023 r. postępowanie zostało umorzone co do czynu wskazanego w pkt 6 postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

W dniu 19 października 2023 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego skierował przeciwko O. wniosek o ukaranie za czyny wskazane w pkt 1-5 postanowienia o przedstawieniu zarzutów.

Pismem z dnia 20 stycznia 2024 r. O. odpowiedziała na wniosek o ukaranie.

Wiadomością e-mail z dnia 31 stycznia 2024 r. Skarżący S. R. wskazał, że zamieszkuje wraz z żoną poza granicami kraju, a koszty przylotu do kraju uznaje za przewyższające ich możliwości finansowe, w związku z czym prosi o zamknięcie sprawy przeciwko O..

Na rozprawie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego w dniu 31 stycznia 2024 r. Strony podtrzymały stanowiska procesowe, świadkowie K. i S. R. nie stawili się, a O. złożyła obszernie wyjaśnienia. Sąd oddalił wniosek dowodowy Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego w postaci zwrócenia się do (...) o przesłanie akt sprawy.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

W maju 2019 r. Skarżący zwrócił się do O. o pomoc prawną polegającą na reprezentowaniu go w postępowaniu restrukturyzacyjnym - przyspieszonym postępowaniu układowym - w związku z problemami prowadzonej przez niego działalności gospodarczej z realizacją bieżących zobowiązań pieniężnych. Umowa o świadczenie pomocy prawnej nie została zawarta na piśmie, a wynagrodzenie zostało ustalone na kwotę 12.000 zł, z czego Skarżący wpłacił 6.000 zł w trzech ratach po 2.000 zł w dniach 13 czerwca 2019 r., 24 września 2019 r. i 24 września 2019 r.

W okresie od maja do lipca 2019 r. Skarżący przekazał O. dokumenty do sporządzenia wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego w trybie ustawy - Prawo restrukturyzacyjne. W dniu 24 lipca 2019 r. Skarżący udzielił O. pełnomocnictwa procesowego do reprezentowania go w postępowaniu restrukturyzacyjnym oraz przed sądami i organami w związku z powyższą sprawą.

W okresie od września do listopada 2019 r. Skarżący przesłał O. korespondencją elektroniczną trzy nakazy zapłaty wydane przeciwko Skarżącemu w sprawach z powództwa jego wierzycieli. O. nie złożyła sprzeciwów od przedmiotowych nakazów zapłaty.

Przez cały okres prowadzenia sprawy O. utrzymywała kontakt z K. R., małżonką Skarżącego, która jednocześnie pełniła funkcję księgową w jego działalności gospodarczej. Z uwagi na obawy O. co do ewentualnego rozwodu Skarżącego i K. O. ograniczyła kontakt do wysyłania wiadomości SMS i e-mail celem uniknięcia ryzyka konfliktu interesów.

O. złożyła do (...) wniosek o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego w dniu 5 listopada 2019 r. Wezwaniem odebrany dnia 22 listopada 2019 r. sąd zobowiązał O. do uzupełnienia braków formalnych wniosku w terminie 7 dni. Bezpośrednio po odebraniu wezwania O. nie powiadomiła Skarżącego o konieczności uzupełnienia braków. Wiadomością e-mail z dnia 27 listopada 2019 r. K. R. poinformowała O., że tego dnia ona i Skarżący dowiedzieli się o przedmiotowym wezwaniu. W dniu 29 listopada 2019 r. O. przesłała Skarżącemu wiadomością e-mail treść oświadczenia o prawdziwości i zupełności informacji zawartych (...) wniosku do podpisu i samodzielnego przesłania do sądu. W tym dniu O. prowadziła również ze Skarżącym korespondencję elektroniczną w przedmiocie braków wniosku restrukturyzacyjnego. Wobec braku zgromadzenia wszystkich niezbędnych informacji uzupełnienie braków formalnych nie zostało skutecznie złożone w terminie, w związku z czym sąd wydał w dniu 4 grudnia 2019 r. zarządzenie o zwrocie wniosku.

W dniu 9 grudnia 2019 r. K. R. przesłała do O. wiadomość e-mail, w której wskazała, że skoro wniosek (restrukturyzacyjny) nadal nie został skutecznie złożony, prosi o wpisanie również zobowiązań poniżej 5.000 zł.

Skarżący, będąc w sądzie, powziął informację o wydaniu zarządzenia w przedmiocie zwrotu wniosku, wobec czego w dniu 11 grudnia 2019 r. złożył wypowiedzenie O. pełnomocnictwa do prowadzenia sprawy oraz zwrócił się do sądu o zwrot opłaty sądowej i zaliczki.

O. w dniu 18 grudnia 2019 r. wniosła o niedokonywanie fizycznego zwrotu wniosku i jego wpis pod nową sygnaturę, jednak wobec wypowiedzenia jej pełnomocnictwa oraz zwrotu opłaty sądowej Skarżącemu pismo pozostało bez rozpoznania.

Dnia 16 grudnia 2019 r. Skarżący sporządził pismo, w którym informował O. o odstąpieniu od umowy świadczenia pomocy prawnej, wzywając ją do zwrotu wpłaconej kwoty 6.000 zł. O. nie podjęła pisma oraz nie zwróciła Skarżącemu pobranego wynagrodzenia.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przedłożonych przez O. oraz Skarżącego dokumentów oraz wydruków korespondencji elektronicznej. Sąd również posiłkowo oparł się na wyjaśnieniach O. oraz zeznaniach Skarżącego i K. R. złożonych w postępowaniu przygotowawczym w zakresie, w jakim nie kolidowały one z pozostałymi dowodami oraz w sposób oczywisty ze sobą nawzajem. Sąd dysponując danym materiałem dowodowym dążył do ustalenia logicznego ciągu zdarzeń, ograniczając go do okoliczności mających znaczenie dla rozstrzygnięcia oraz kierując się doświadczeniem życiowym w zakresie praktyki funkcjonowania kancelarii prawnych oraz wymiaru sprawiedliwości.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

W ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego O. należało uznać za winną popełnienia przewinienia określonego w pkt 3 wniosku o ukaranie oraz uniewinnić od dokonania pozostałych przewinień.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny i aplikant radcowski podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych.

Zgodnie natomiast z art. 3 ust. 2 ustawy o radcach prawnych radca prawny wykonuje zawód ze starannością wynikającą z wiedzy prawniczej oraz zasad etyki radcy prawnego.

I

O. należało uniewinnić od przewinień określonych w pkt 1 i 2 wniosku o ukaranie.

Rozstrzygając zasadność ukarania O. za przedmiotowe przewinienia, w pierwszej kolejności Sąd winien się odnieść do sporu Stron co do zakresu udzielonego O. pełnomocnictwa procesowego. W ocenie Sądu pełnomocnictwo udzielone w dniu 24 lipca 2019 r. w K. nie obejmowało udziału w postępowaniach prowadzonych przeciwko Skarżącemu z powództwa jego wierzycieli, w tym również składania sprzeciwów od nakazów zapłaty. Upoważnienie do reprezentowania „w związku z powyższą sprawą” przed sądami i organami dotyczyć miało raczej bliżej nieokreślonych postępowań wynikających bezpośrednio z prowadzenia postępowania restrukturyzacyjnego, jak np. powództwa o naprawienie szkody przeciwko nadzorcy lub zarządcy. Przede wszystkim należy jednak wskazać

, że zakresu zlecenia świadczenia pomocy prawnej nie determinuje treść udzielonego pełnomocnictwa, a łącząca strony umowa, zgodnie z §3 ust. 1 i 2 Regulaminu wykonywania zawodu radcy prawnego w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia zarzucanych czynów. Często spotykaną praktyką w świadczeniu pomocy prawnej jest natomiast wskazywanie w treści pełnomocnictwa szerszego zakresu umocowania, niż wynika to z umowy, celem zachowania możliwości bezproblemowego i niezwłocznego działania w razie modyfikacji stosunku zlecenia wskutek m.in. konieczności podjęcia czynności niecierpiących zwłoki.

W toku postępowania nie zostało udowodnione, żeby treść ustnej umowy świadczenia pomocy prawnej łączącej strony przewidywała zobowiązanie O. do składania sprzeciwów od nakazów zapłaty wydanych w sprawach z powództwa wierzycieli Skarżącego. Skarżący oraz K. R. wskazywali w swoich zeznaniach, że Strony ustaliły, że stanowiło to obowiązek O., natomiast O., że takiego ustalenia nie było. Wobec niezawarcia przez strony umowy na piśmie stwierdzić należy, że wątpliwość co do tego faktu nie nadaje się do usunięcia, a jako taką należy ją rozstrzygnąć na korzyść O.. Stosownie bowiem do art. 5 § 2 k.p.k., stosowanego odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym zgodnie z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, niedająca się usunąć wątpliwość rozstrzyga się na korzyść oskarżonego.

Stanowisko O. w niniejszym stanie faktycznym jest dla Sądu o tyle bardziej prawdopodobne, że nierealizowanie przez Skarżącego zobowiązań będących przedmiotem postępowań upominawczych nie wynikało z kwestionowania ich zasadności, a braku środków na ich pokrycie. Co więcej, każde przekazanie sprawy z postępowania upominawczego

do zwykłego powodowałyby podniesienie stawki przegranych kosztów zastępstwa procesowego. Wreszcie, trudno oczekiwać

, aby wnoszenie przez O. każdorazowo sprzeciwu od nieokreślonej liczby przesłanych przez Skarżącego nakazów zapłaty oraz podejmowanie dalszych czynności procesowych mieściło się w ramach ustalonego przez Strony wynagrodzenia za świadczenie pomocy prawnej, zwłaszcza, że pokryte zostało ono jedynie w części.

Jak stanowi art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego (przewinienia dyscyplinarnego) albo ustawa stanowi, że sprawca nie popełnia przestępstwa. Stosownie natomiast do treści art. 414 § 1 zdanie pierwsze i drugie k.p.k., w razie stwierdzenia po rozpoczęciu przewodu sądowego okoliczności wyłączającej ściganie lub danych przemawiających za warunkowym umorzeniem postępowania, sąd wyrokiem umarza postępowanie albo umarza je warunkowo. Jednakże w razie stwierdzenia okoliczności wymienionych w art. 17 § 1 pkt 1 i 2 sąd wydaje wyrok uniewinniający, chyba że sprawca w chwili czynu był niepoczytalny. Przesłanka z art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., również stosowana odpowiednio w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, należy do tzw. przesłanek uniewinnienia. W związku z powyższym w zakresie niniejszego przewinienia O. należało uniewinnić

II

O. należało uznać za winną popełnienia przewinienia określonego w pkt 3 wniosku o ukaranie.

Stosownie do art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego radca prawny, mając na uwadze treść roty s'lubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami.

Jak stanowi art. 12 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, radca prawny zobowiązany jest wykonywać czynności zawodowe sumiennie oraz z należą

ytą starannością uwzględniającą profesjonalny charakter działania.

Wykonywanie czynności podejmowanych przez radcę prawnego w ramach wykonywania zawodu w sposób zapewniający osiągnięcie celu, tj. ochrony prawnej interesów klienta, wymaga sumiennosci oraz staranności. Sumienne wykonywanie tych czynności polega na skrupulatnym wywiązywaniu się z przyjętych obowiązków, dokładności i rzetelności, podczas gdy staranność jest w tym przypadku synonimem dokładności, dbałości o szczegóły, precyzji, uważności. Przykładami naruszeń wymogów sumiennego i starannego wykonywania czynności zawodowych są m.in. niedochowanie terminu czynności procesowej, jak i nieprawidłowości w komunikacji z klientem dotyczącej prowadzonej sprawy (A. Woroniecka w: Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz, red. Scheffler 2023 wyd. 4).

W stanie faktycznym przedmiotowej sprawy mamy do czynienia z ewidentnym uchybieniem wyżej przywołanym zasadom. O., odebrawszy wezwanie do uzupełnienia braków formalnych wniosku restrukturyzacyjnego w dniu 22 listopada 2019 r., wskutek nieprawidłowości w komunikacji z klientem, przejawiającej się w braku powiadomienia go o konieczności przygotowania dla sądu konkretnych informacji oraz oświadczenia o prawdziwości i zupełności przedstawionych (...) wniosku informacji, nie zgromadziła tych informacji i ostatecznie nie złożyła w terminie pisma procesowego zawierającego ich uzupełnienie. W ocenie Sądu O., skoro faktycznie nie była w posiadaniu żądanych przez sąd informacji w chwili składania wniosku restrukturyzacyjnego - co samo w sobie stanowi działanie wątpliwe w świetle rzetelności wykonywania czynności zawodowych, winna była niezwłocznie po odebraniu wezwania skontaktować się ze Skarżącym celem ich pilnego uzupełnienia. Materiał dowodowy nie wskazuje na podjęcie takiego kontaktu, dając jednocześnie do zrozumienia, że cały przebieg komunikacji pomiędzy Stronami miał miejsce dopiero po dniu 27 listopada 2019 r., kiedy to K. R. przesłała O. informację, że ona i Skarżący samodzielnie dowiedzieli się o przedmiotowym wezwaniu wskutek wizyty w sądzie. Jednocześnie zauważyć należy, że radca prawny dokonując

terminowej czynności procesowej nie może opierać się na przekonaniu, że uzyska wszelkie konieczne informacje od klienta w dwóch ostatnich dniach jego biegu. Na marginesie należy zauważyć

, że dla rozstrzygnięcia sprawy nie ma znaczenia ewentualny fakt częściowego uzupełnienia braków formalnych przed upływem terminu procesowego (O. przedłożyła do akt postępowania treść pisma z dnia 28 listopada 2019 r., jednak bez dowodu nadania; pisma tego nie było ponadto w aktach uzyskanych przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego; w aktach znajduje się natomiast inne pismo z dnia 28 listopada 2019 r., które wpłynęło do sądu dopiero 18 grudnia 2019 r.), albowiem sąd uzależniał nadanie biegu wnioskowi restrukturyzacyjnemu jedynie od uzupełnienia wszystkich braków.

O. w toku postępowania dyscyplinarnego powoływała się ponadto na ustalenia poczynione ze Skarżącym co do tego, że uzupełnienie braków wniosku zostanie złożone po terminie i będzie uwzględniało również wierzytelności poniżej 5.000 zł. Okoliczność taka faktycznie mogłaby doprowadzić do stwierdzenia braku winy O., jednak wyłącznie gdyby do takich ustaleń doszło przed upływem terminu na uzupełnienie braków wniosku restrukturyzacyjnego, tj. 29 listopada 2019 r. Ze znajdującej się w materiale dowodowym wiadomości e-mail wynika natomiast, że małżonka Skarżącego poprosiła o wpisanie tych wierzytelności do spisu dopiero 9 grudnia 2019 r. i to jedynie dlatego, że dowiedziała się, że „wniosek nadal nie jest w sądzie”. Wskazać należy, że przyjęcie przez klienta do wiadomości uchybienia popełnionego przez radcę prawnego nie pozbawia go znamion przewinienia dyscyplinarnego.

Kwalifikacji zachowania O. nie zmienia wreszcie fakt, że ostateczne zamknięcie drogi do nadania biegu wnioskowi restrukturyzacyjnego nastąpiło z uwagi na działanie Skarżącego polegające na złożeniu wniosku o zwrot opłaty sądowej oraz zaliczki na czynności procesowe. Skarżący nie mając wiedzy prawniczej zwrócił się o pomoc do radcy prawnego, do którego następnie utracił zaufanie. Dla osoby niemającej doświadczenia w prowadzeniu postępowań na etapie procesowym powzięcie informacji o wydaniu zarządzenia o zwrocie wniosku może być jednoznaczne z niemożnością jego dalszego procedowania, w szczególności biorąc pod uwagę, że występujący w jego imieniu profesjonalny pełnomocnik nie uzupełnił w terminie braków wniosku. O ile zatem Skarżący przyczynił się do zaistnienia negatywnych dla niego konsekwencji procesowych, to okoliczność taka nie może prowadzić do wyłączenia winy, a jedynie wpływa na wymiar kary.

Decydując o wymiarze kary, Sąd wziął pod uwagę nie tylko charakter popełnionego przewinienia, ale także społeczną szkodliwość czynu, stopień zawinienia oraz postawę O. w toku postępowania dyscyplinarnego i bezpośrednio przed jego wszczęciem. Nie bez wpływu na decyzję Sądu była też uprzednia niekaralność O. za przewinienia dyscyplinarne, jak i fakt, że Skarżący - będący jednocześnie pokrzywdzonym - ostatecznie dążył do odstąpienia od prowadzenia postępowania dyscyplinarnego przeciwko O..

Spośród kar dyscyplinarnych wymienionych w art. 65 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, Sąd za zasadną uznał karę upomnienia. Przewinienie popełnione przez O. nie było przestępstwem, umyślnym działaniem na niekorzyść klienta czy zaniechaniem większej wagi, które to czyny mogłyby uzasadniać karę skreślenia z listy radców prawnych, zawieszenia prawa wykonywania zawodu czy karę pieniężną. O. istotnie uchybiła terminowi procesowemu na uzupełnienie braków formalnych wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego, co samo w sobie stanowi przewinienie dyscyplinarne, jednak dotkliwe skutki dla Skarżącego wynikały w dużej mierze z jego własnego działania, co stanowi okoliczność łagodzącą. Ponadto, w ocenie Sądu zachowanie O. wynikało raczej z niewłaściwej organizacji czasu, aniżeli rażącego niedbalstwa, i nie było naganne w potocznym rozumieniu tego słowa. W ocenie Sądu już sam fakt ukarania O. realizuje cele kary w zakresie społecznego oddziaływania, w związku z czym kara upomnienia będzie wystarczającą sankcją.

III

O. należało uniewinnić od przewinienia określonego w pkt 4 wniosku o ukaranie.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia zarzucanego czynu radca prawny, na z

adanie klienta, obowiązany jest informować go o przebiegu sprawy i jej wyniku, a w szczególności o skutkach podejmowanych czynności procesowych.

W pierwszej kolejności rozróżnić należy pojęcia nieinformowania klienta o przebiegu sprawy i jej wyniku oraz generalnej nieprawidłowości w komunikacji z klientem. Prawidłowa komunikacja z klientem jest wyrazem rzetelnego wykonywania czynności zawodowych w rozumieniu art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i obejmuje szereg czynności związanych z przepływem informacji pomiędzy klientem a radcą prawnym, polegających w szczególności na ustaleniu warunków współpracy, artykułowaniu wzajemnych oczekiwań, pozyskiwaniu od klienta istotnych informacji czy ewaluacji współpracy. Na proces komunikacji z klientem składa się również obowiązek informowania klienta o przebiegu sprawy, uregulowany odrębnie w art. 44 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Obowiązek informowania klienta o przebiegu sprawy uregulowany w Kodeksie Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu sprzed 1 stycznia 2023 r. ograniczony był do sytuacji, w których klient takiego informowania żądał. Zakres informowania powinien być określony w umowie o świadczenie pomocy prawnej i co do zasady „nie oznacza konieczności składania ciągłych czy codziennych sprawozdań z prowadzonej sprawy. Potrzeba taka powstaje w momencie zaistnienia istotnej okoliczności w sprawie” (W. Chróścik w: Kodeks Etyki Radcy Prawnego. Komentarz, red. Scheffler 2021 wyd. 3).

W omawianym stanie faktycznym O. utrzymywała bieżący kontakt e-mailowy i SMS-owy z małżonką Skarżącego, pełniącą funkcję księgową w jego działalności gospodarczej. K. R., upoważnionej przez Skarżącego, znany był etap sprawy i w ocenie Sądu nie było konieczne każdorazowe powielanie informacji, że wniosek restrukturyzacyjny jest w przygotowaniu. O. nie ukrywała przed klientem zmian w etapie postępowania, gdyż żadne zmiany w tym zakresie nie zachodziły. Nie ma znaczenia również forma utrzymywania kontaktu z klientem. Osobą mającą największą wiedzę na temat działalności gospodarczej Skarżącego była K. R., a wobec obaw O. związanych z konsekwencjami ewentualnego rozwodu Skarżącego i K. R. - niezależnie, czy słusznych, czy nie - możliwe i zasadne było ograniczenie kontaktu do wiadomości elektronicznych.

Jedyną istotną nieprawidłowością w komunikacji O. z klientem było niezyskanie od niego informacji niezbędnych do skutecznego złożenia wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego. Nieposiadanie dostępu do tych informacji na etapie złożenia wniosku doprowadziło do stwierdzenia przez sąd braków formalnych, a niezyskanie ich również w trakcie biegu terminu na uzupełnienie braków doprowadziło do uchybienia terminowi procesowemu, za które to przewinienie O. została ukarana w pkt 3 orzeczenia.

Wobec stwierdzenia przez Sąd, że przedmiotowe zachowanie O. nie wypełnia znamion przewinienia z art. 44 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, z przyczyn analogicznych, jak w przypadku czynów z pkt 1 i 2, O. należało uniewinnić na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych.

IV

O. należało uniewinnić od przewinienia określonego w pkt 5 wniosku o ukaranie.

Jak stanowi art. 36 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu obowiązującym w czasie popełnienia zarzucanego czynu wysokość honorarium powinna być ustalana z uwzględnieniem koniecznego nakładu pracy, wymaganej specjalistycznej wiedzy, umiejętności i odpowiedniego doświadczenia, stopnia trudności i złożoności sprawy, jej precedensowego bądź nietypowego charakteru, miejsca i terminu świadczenia usługi lub innych szczególnych warunków wymaganych przez klienta, znaczenia sprawy dla klienta, odpowiedzialności

osoby, jej precedensowego bądź nietypowego charakteru, miejsca i terminu świadczenia usługi lub innych szczególnych warunków wymaganych przez klienta, znaczenia sprawy dla klienta, odpowiedzialności

a#cej sie# z prowadzeniem sprawy, utraty lub ograniczenia moz

liwos´ci pozyskania innych kliento´w oraz rodzaju wie#zi z klientem.

Radcy prawnemu przysługuje prawo do wynagrodzenia za wykonywane usługi. Umowa o świadczenie pomocy prawnej jest umową starannego działania, a nie określonego rezultatu, co oznacza, że wynagrodzenie należne jest za podjęte czynności niezależnie od ich finalnego skutku. Uzależnienie zapłaty honorarium od osiągnięcia pomyślnego wyniku prowadzonej sprawy jest wręcz zabronione przez art. 36 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego O. wykonała zlecenie polegające na sporządzeniu wniosku o otwarcie przyspieszonego postępowania układowego. Wniosek został złożony do sądu i pomimo poczynionych uchybień istniało wysokie prawdopodobieństwo, że po usunięciu braków w grudniu 2019 r. zostałyby rozpoznany. Prawomocny zwrot wniosku nastąpił ze względu na zwrot Skarżącemu na jego żądanie opłaty od wniosku oraz zaliczki na czynności procesowe. Okoliczność ta nie neguje prawa O. do domagania się wynagrodzenia za podjęte czynności.

Z materiału dowodowego nie wynika ponadto, jakoby Skarżący wytoczył przeciwko O. powództwo o zwrot wynagrodzenia. S. oraz K. R. w toku postępowania dyscyplinarnego podkreślali natomiast, że nie złożąliby skargi, gdyby O. zwróciła im środki. Zdaniem Sądu należy mieć na uwadze, że postępowanie dyscyplinarne nie ma charakteru quasi-windykacyjnego, a egzekwowanie długów nie jest jego celem w rozumieniu art. 2 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych. Sankcje za uchylanie się od obowiązku regulowania zobowiązań przewidują przepisy prawa cywilnego, a ewentualna ocena zasadności zwrotu całości lub części pobranego wynagrodzenia leży w kompetencji sądu powszechnego.

Wobec stwierdzenia przez Sąd, że przedmiotowe zachowanie O. nie wypełnia znamion przewinienia z art. 44 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, z przyczyn analogicznych, jak w przypadku czynów z pkt 1, 2 i 4, O. należało uniewinni na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w sentencji.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie pierwsze ustawy o radcach prawnych mając na względzie, że zostało wydane orzeczenie o ukaraniu.

Pouczenie:

Stosownie do treści art. 70⁴ ust. 4 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 75) stronom i Ministrowi Sprawiedliwości przysługuje odwołanie do Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w W. za pośrednictwem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. w terminie 14 dni od otrzymania niniejszego orzeczenia wraz z uzasadnieniem.